

ПРЕС КЛИПИНГ

12. октобар 2018.

НАСЛОВИ

Како је „Лидл” протресао и конкуренцију(стр.3)

ВУЧИЋ: Данас почињемо да враћамо Краљево на индустријску мапу Србије; Леони ће запослити 5.000 људи у новој фабрици; Никад више капиталних инвестиција(стр.4)

Ђукић Дејановић: Последице одласка младих сложене и далекосежне(стр.6)

Казахстанске компаније пожељан партнер за „Петрохемију”(стр.8)

Породиље траже макар минималац(стр.9)

Протест Иницијативе „Маме су закон“ (стр.11)

Социјалне карте по данском моделу: Помоћ да стиже сиромашнима(стр.12)

Данас: До краја године из Железница одлази још 1.100 радника(стр.13)

Како је „Лидл” протресао и конкуренцију

Е. В. Н.

Отварање 16 радњи немачког трговинског ланца приом Србије изазвало велико интересовање купаца али и других трговаца. Конкурентски ланци драматично снизили цене, да ли ће мењати и услове рада запослених

НЕМАЧКА компанија "Лидл", која је јуче званично отворила врата својих 16 продавница у 12 градова Србије, можда неће понудити најниже цене свих производа, али је већ натерала друге трговинске ланце да снизе своје цене. Еуфорија око "Лидлових" продавница додатно је загрејана последњих дана, па се на јучерашње отварање чекало од пет сати ујутру. И то, како би могло да се закључи по "потрошачкој корици", због билетине од 119,99 динара за килограм и банана које коштају 59,99 динара.

Међутим, није "Лидл" узбуркао само грађане, већ је добро протресао и конкуренцију. А, како и не би, када је добар део запослених, од касирки, преко месара и менаџера, похрлио да се ухлеби у немачку фирму, због, како кажу, добрих услова рада. Поједини велики трговински ланци у Србији, ушушкани у својим пословима и великим зарадама, последњих година готово да су урушили услове рада.

И док су по великим трговинама, како незванично сазнајемо, радници углавном на минималцу, у "Лидлу" су најавили да њиховим радницима плаћају сваки минут прековременог рада. Пример је да пословођа у овом трговинском ланцу има на располагању службени ауто, са плаћеним горивом.

Ипак, за грађане су најбитније цене. Тако да и они производи који у "Лидлу" нису јефтинији од других радњи, свакако су приморали друге трговинске ланце да спусте цене. И то за 40 до 50 одсто. Поједини су започели наградне игре. А то значи да места за снижења има, иако поједини српски економисти стално инсистирају на томе да су трговачке марже у Србији на најнижим гранама. Што није истина, јер су многи, исти производи, и дупло јефтинији у Западној Европи него у нашој земљи.

- Долазак "Лидла" у Србију за наше потрошаче значи да ће имати већу могућност избора, постојаће већа конкуренција - објаснио је министар трговине Расим Љајић. - Уз то, трговински ланци мораће да понуде и веће плате добрим радницима и трговцима како би их придобили за себе.

На друштвеним мрежама се појавила информација из Панчева да је неколико десетина житеља овог града формирало ред испред радње која би требало да се отвори тек следећег месеца. Они нису знали за то па су разочарано напустили круг испред продавнице.

ПРОМЕТИ ВЕЛИКИХ ИГРАЧА

КОМПАНИЈА "Делез" 2017. године остварила је пословне приходе од 804 милиона евра, "Меркатор С" је лане уписао 769 милиона евра пословних прихода, ДИС 192 милиона евра, "Аман" 161 милион евра, "Арома" 33 милиона евра...

АНКЕТА: ШТА ОЧЕКУЈЕТЕ ОД "ЛИДЛА"?

Марина Тодоровић из Београда

- Мислим да ће бити повољније цене. До сада нисам никад била у њиховим радњама, ово ми је први пут и допада ми се то што видим.

Мирослав Петровић из Београда

- У словеначки "Лидл" сам одлазио два до три пута годишње, како бих донео ствари за кућу. Код њих је добар квалитет и ниже су цене.

Светлана Ђукић из Београда

- Очекујем једну добру понуду, јер су се ови остали трговци лепо ушушкали. Мислим да ће бити повољне цене и нова роба.

Борка Радовић из Београда

- Ово ће да значи нама пензионерима доста, јер видим да има снижења. Очекујем да буде повољна куповина.

ВУЧИЋ: Данас почињемо да враћамо Краљево на индустријску мапу Србије; Леони ће запослити 5.000 људи у новој фабрици; Никад више капиталних инвестиција

Агенције Компанија Леони започела је данас у Краљеву, у присуству председника Србије Александра Вучића, изградњу четврте фабрике каблова у нашој земљи, која ће запослити 5.000 радника

Данашњи догађај је од великог значаја за Србију. Леони је највећи послодавац у нашој земљи, направили су три фабрике, а сада праве четврту, највећу, рекао је председник Србије Александар Вучић данас у Краљеву, где почиње изградња фабрике каблова Леони.

Компанија Леони започела је данас у Краљеву, у присуству председника Србије Александра Вучића, изградњу четврте фабрике каблова у нашој земљи, која ће запослити 5.000 радника. Ово је прва нова фабрика у Краљеву после 30 година и највећа фабрика Леонија у Србији, а у њој ће се производити кабловски сетови за једног од светских премиум произвођача аутомобила Мерцедес бенз.

- Драги пријатељи из Леонија, поштовани радници, драги гости... Данашњи догађај је од великог значаја за Србију. Леони је највећи послодавац у нашој земљи, направили су три фабрике, а сада праве четврту, највећу - казао је Вучић.

Како додаје, 5.000 људи радиће у Краљеву и моћи ће да рачуна на бољу будућност.

- Данас почињемо да враћамо Краљево на индустријску мапу Србије. Пет хиљада породица моћи ће да рачуна на своју будућност. Нисмо ми дошли на камен темељац, значајно су одмакли радови - рекао је Вучић.

Према његовим речима, Леони није желео субвенције за овај пројекат.

- Посао мене и Владе је да будемо ту за Леони, хвала господине Сакс, више од 11.000 породица живи захваљујући вама - изјавио је Вучић.

- Овде раде добри људи, вредни људи, привржени. Мој посао је био један, ја сам молио да дођу у Краљево и свидело им се овде. Срећан сам што смо много немачких фабрика довели у Србију. Сваке године биће све више путева, пруга. Многи људи су рекли да су једва чекали да виде фабрику у Краљеву. Верујем да можемо још боље. Честитам Краљеву и срећан сам што ћу отворити овако велику фабрику - казао је Вучић.

ВУЧИЋ: ЗА ДЕСЕТАК ДАНА ТУРСКА КОМПАНИЈА ОТВАРА ФАБРИКУ У КРАЉЕВУ

Председник Србије Александар Вучић најавио је данас да ће за десетак дана турска компанија отворити фабрику у Краљеву.

Он је новинарима после обележавања почетка изградње фабрике немачког Леонија у Краљеву, рекао да долазе боље дани за тај град и да ће турска компанија запослити 2.500 људи.

Вучић није рекао која је то компанија, али према ранијим најавама, то је турска текстилна компанија ТАИ група која је за 260 милиона евра купила Аутотранспорт у стечају. Процењена инвестиција турске компаније у Краљево је више од 35 милиона евра. Вучић је рекао да ће из фабрике Леони у Краљево, када буде завршена, свака два сата излазити један камион са производима и да ће та компанија сарађивати са домаћим добављачима.

ВУЧИЋ: ПРОИЗВОДЊА ЗА МЕРЦЕДЕС ЗНАК СИГУРНОСТИ ЗА СРБИЈУ

Председник Србије Александар Вучић рекао је данас да је производња за Мерцедес, а Леони ће производити за њих, знак сигурности за Србију. Вучић је, у разговору са делегацијом Мерцедес Бенца, која је допутовала у Краљево поводом изградње четврте фабрике каблова Леони у нашој земљи, рекао да свака кућа зна за Мерцедес, који је за нас велики бренд.

Он је изразио задовољство што ће се у новој фабрици правити каблови за овај аутомобилски бренд, и рекао да је велика ствар за Србију што ћемо производити каблове за тако познати светски бренд.

СРБИЈА СВЕ ВАЖНИЈА У СТРАТЕГИЈИ РАЗВОЈА ЛЕОНИ ДИВИЗИЈЕ

Леони је од почетка рада у Србији 2009. године инвестирао око 90 милиона евра у објекте и опрему. За протеклих 10 година, Леони Виринг Системс Соутхеаст д.о.о уплатио је у буџет Републике Србије више од 52 милиона евра за порезе и доприносе на зараде запослених.

Производни ланац компаније Леони обухвата жице, оптичка влакна, стандардизоване каблове, специјалне каблове и кабловске системе као и интелигентне производе и паметне услуге.

Група запошљава више од 88.000 људи у 31 земљи света и у 2017. години, остварила је консолидован приход од продаје од 4,9 милијарди евра. Србија постаје све важнија у стратегији развоја Леони дивизије кабловских система у региону.

Са завршетком изградње фабрике у Краљево, Србија ће бити једина европска земља у оквиру Дивизије кабловских система у којој се налазе четири производне јединице. Компанија је одлучила да инвестира и развија своје пословне активности због досадашњих добрих пословних резултата, доступности радне снаге, изузетне радне културе и нивоа стручности људи у Србији, али и флексибилности и отворености државе Србије.

ВУЧИЋ: ЗА 15 ДО 20 ГОДИНА ВИДЕЋЕ СЕ ДА ЈЕ МОЈА ИДЕЈА О КОМПРОМИСУ ЗА КОСОВО БОЉА

Председник Србије Александар Вучић оценио је данас да ће се тек за 15 до 20 година видети да је "за будућност Србије боља" његова идеја о компромисном решењу за Косово, иако је, како је рекао, наишла на опште противљење.

Одговарајући на питања новинара у Краљево, где је присуствовао почетку изградње нове фабрике немачке компаније "Леони", Вучић је казао да је увек спреман за разговор о компромисном решењу за Косово, али да оно није на видику.

"Видео сам опште противљење јавности за оно што сам мислио да понудим, тешко ми је због тога јер мислим да је моја идеја била боља за будућност Србије, али то ће се видети тек за 15 до 20 година. Не могу да променим вољу народа, с тим морате да се сагласите, али и народ треба да запамти да сам био за другачије решење", рекао је председник.

ВУЧИЋ: НИКАДА ВИШЕ НИСМО УЛАГАЛИ У КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

Коментаришући критике Фискалног савета да је потребно да се више улаже у јавне инвестиције у земљи, председник Србије Александар Вучић рекао је да се никада више није улагало у тај сектор, али да је Савет "можда ту чак и управу".

На питање новинара како коментарише изјаве појединих аналитичара да је добро да се запошљавају нови људи, али да ће због доласка великих трговинских ланаца попут Лидла многи остати без посла, Вучић је упитао:

"А, шта ја на то да кажем? Ево, и Фискални савет је дао све најбоље оцене".

Говорећи о недавној замерци Фискалног савета да је потребно више улагати у јавне инвестиције, Вучић је рекао:

"Ево, кажу да треба више да се улаже, да се мање повећавају плате и пензије, а да се више улаже у јавне инвестиције. Ми никада више нисмо улагали у капиталне инвестиције, можда је Савет ту чак и у праву", казао је председник и похвалио "оштрину" Фискалног савета.

Једна од тема о којој је говорио Фискални савет је била и тема заштите животне средине и екологија, јер у том сектору може да се постигне значајан раст.

"Може, али ја се жив поједох да вам искрено кажем када радимо фајндинг тарифе".

Објашњава да, када се из Колубаре из Костолца добије угаљ, Србија "направи цену" струје која је најјефтинија у Европи - 4,5 евроценти по киловату.

Затим, наводи, Србија због европских регулатива мора да се обавеже да плати девет евроценти по киловату.

"Жив се поједох. То је иста струја, људи, киловат струје је киловат струје, а ми морамо душло више да платимо".

Каже да је срећан због изградње ветрогенератора у Банату, али указује да је "то много, много, скупо плаћено".

"Ако све тако у тим оквирима треба толико скупо да платимо, срећан сам што нисам у влади и што могу само да гледам са стране, да вам искрено кажем, ја сам за овакве ствари, за фабрике за запошљавање људи, за борбу за будућност, за нова радна места".

Подсећа да је на отварању Лидла видео много младих мајки и девојака, које су добиле посао....

"И да се не радујем за 1.600 новозапослених? Како да се не радујем? Како да се не радујем за пет хиљада људи овде? Живим за ово, радим за ово", рекао је Вучић.

Каже да је много тога претходило да би се оваква фабрика отворила, од обилажења хеликоптером терена и тражење погодне локације, до добијања дозвола на време...

"Ви мислите то тако пало с неба, дошла фабрика... Па што није дошла 20 година, што није дошла 30 година...Па није, то је озбиљан и тежак посао", рекао је Вучић.

Ђукић Дејановић: Последице одласка младих сложене и далекосежне Танјуг

Последице одласка младих из Србије су сложене и далекосежне, рекла је данас министарка задужена за демографију и популациону политику Славица Ђукић Дејановић и нагласила да је управљање миграцијама младог високообразованог становништва један од приоритетних задатака Владе Србије.

Ђукић Дејановић је истакла да се тренутни ефекти одлива младог становништва огледају у промени укупног броја и структуре становништва и истовремено упозорила на дугорочне ефекте који су, како је нагласила, далеко неповољнији.

"Емиграциона подручја, која већ заостају у економском развоју додатно ће осиромашити у демографском, фертилном, радном, културном, интелектуалном и сваком другом погледу", рекла је министарка на панелу "Оквире јавних политика и координација кључних актера

релевантних за миграције и развој" одржаном у оквиру конференције "Миграције и развој: дијаспора у фокусу".

Ђукић Дејановић је подсетила да су резултати истраживања спроведеног почетком године показали да трећина студената у Србији планира да оде у иностранству после завршених студија, а да половина њих не планира да се врати у земљу.

Министарка је указала да је истраживање, у којем је учествовало више од 11.000 студената, показало и да више од 90 одсто испитаника има пуну подршку родитеља за одлазак у иностранство, као и да око 70 одсто њих има родбину или пријатеље у другим земљама.

"То што сваки други студент не планира да се врати у Србију је забрињавајући податак и говори нам да они вероватно размишљају да нема наде да ће се ствари у нашој земљи поправити", казала је Ђукић Дејановић.

Како је рекла, као главне разлоге за одлазак студенти су наводили немогућност налажења посла у струци (27,3 одсто), слабо плаћен посао у струци (21,3 одсто) и низак животни стандард (20,1 одсто), док су истовремено као кључне предности живота у иностранству истакли лакше налажења посла у струци (27,6 одсто) и боље плаћен посао у струци (24,3 одсто).

Најчешће иду у Немачку

Студенти би најрадије отишли у Немачку (24,2 одсто), САД (11,2 одсто) Швајцарску (10,7 одсто), Аустрију (8,7 одсто) и Норвешку (6,3 одсто).

Више од половине студената (51,6 одсто) не би напустило Србију ако би им био обезбеђен посао у струци, а скоро четвртина студената је изјавила да ништа не може да промени њихову одлуку да оду из Србије.

Истраживање је показало и да је више од трећине студената који желе да напусте Србију из јужне и источне Србије.

Министарка је указала и на податак да је у истраживању међу студентима учествовало чак 64,6 жена, а 35,4 одсто мушкараца.

"То намеће размишљање да ће одлука студената да оду из земље озбиљно угрозити продукциони и репродукциони потенцијал на локалном и националном нивоу и да може интензивирати негативне демографске тенденције које доминирају на нашим просторима", нагласила је Ђукић Дејановић.

Према њеним речцима, они који сада планирају да напусте Србију у просеку имају 28,7 година, а сваки пети међу њима има диплому факултета или високе школе.

Министарка је оценила да је уписну политику на факултетима треба ускладити са стварним потребама тржишта рада и то се намеће као неминовност у развоју савремене Србије.

"Развијена тржишта рада нису довољна гаранција да ће у сценарију будућих миграција бити места за понуду високообразованих људи из Србије и представљају изазов за сваког потенцијалног мигранта", указала је Ђукић Дејановић.

На панелу је учествовала и заменица комесара Комесаријата за избеглице и миграције Светлана Велимировић која је истакла да је када је усвајана Стратегија за управљање миграцијама инсистирано на томе да се обухвате све компоненте миграција укључујући и развојну компоненту и јачање комуникације са дијаспором.

Како је рекла, Комесаријат има неколико задатака који се односе на спровођење Стратегија и Закона о управљању миграцијама, а један од њих је прикупљање података, праћење и извештавање о управљању миграцијама.

"Тада је препознато да је, да би се допринело развоју земље, потребно прикупљати податке о миграционим токовима. Комесаријат има задатак да анализира и извештава о политикама миграција и спровођењу мера које доноси влада", навела је Велимировић.

Конференција "Миграције и развој: дијаспора у фокусу" организована је са циљем да се утврде полазне основе за координацију кључних актера у друштву како би се јачале везе са исељеништвом и дијаспора што ефикасније укључила у развојне процесе у матичној земљи.

ПОЛИТИКА ONLINE

Казахстанске компаније пожељан партнер за „Петрохемију”

Аутор: Маријана Авакумовић

На видiku могућност решавања тог деценијског проблема по узору на „Железару”, а потом и недавно приватизовани РТБ „Бор” и ПКБ

Тендер за продају „Петрохемије” требало би да буде расписан крајем фебруара следеће године, а пожељни купци су Казахстанци, Руси и Азербејџанци, односно компаније из држава које немају проблем са ценом нафте. Добра вест за њих је да је панчевачка фабрика изашла из стечаја и да коначно послује позитивно.

Александар Вучић, председник Србије, разговарао је у Казахстану са представницима те земље о могућности партнерства са „Петрохемијом” и решавању тог деценијског проблема, по узору на „Железару”, а потом и недавно приватизовани РТБ „Бор” и ПКБ.

– У „Петрохемији” имамо резерве у новцу. Али, ако нафта почне да скаче, то ће за нас бити немогућа мисија и нећемо моћи да издржимо. Тешко би било ако би цена нафте дошла до нивоа од 100 долара по барелу – рекао је Вучић новинарима у Астани објашњавајући због чега „Петрохемија” мора што пре да добије стратешког партнера или приватног власника.

Као партнери у овој приватизацији пожељне су државе које немају несигурност око цене нафте.

– Када као Казахстан, дневно вадите 1.800 милиона тона нафте, јасно је да немате несигурност са ценом нафте. „Петрохемију” могу да купе Казахстанци, Руси, Азербејџанци, који немају проблеме са ценом нафте, а било би добро да немају и проблем са гасом, јер 12 одсто сировина јесте гас – објаснио је Вучић и нагласио да су Казахстанци узели део петрохемијске индустрије у Румунији напомињући да су неки пре 12 година заузимали позиције на истоку, док ми нисмо разумели шта се дешава у свету.

Ово није први пут да је председник Србије у Казахстану тражио партнере за „Петрохемију”. Учинио је то и у јуну прошле године, када је оданде поручио да је једна тамошња компанија заинтересована за партнерство са панчевачком фабриком. И министар енергетике, Александар Антић, уверавао нас је у мају ове године, из Санкт Петербурга, да је руски „Гаспромнефт” заинтересован за „Петрохемију”, односно за инвестицију у линију за производњу полипропилена, која треба да омогући „Петрохемији” да стабилно функционише.

На јавни позив за прикупљање писама о заинтересованости, који је Министарство привреде расписало у марту прошле године – ниједна компанија није одговорила.

Без обзира на то што нико није показао заинтересованост за куповину, држава мора да распише тендер јер се на то обавезала у Меморандуму са ММФ-ом.

Рок је истина био септембар ове године, али Џејмс Руф, шеф мисије ММФ-а, прошле недеље у Београду није спомињао рокове већ је само рекао да се очекује приватизација „Петрохемије”.

Љубодраг Савић, професор Економског факултета, не види ништа неуобичајено у томе да се та фабрика нуди на продају у директним сусретима представника наше власти са политичарима других земаља.

– Барак Обама је, као председник Америке, саудијском краљу продао авион за 26 милијарди долара и нико то није оценио као лошу ствар – рекао је Савић.

Савић је подсетио да је 2001. године словеначки економиста Јоже Менцингер, на скупу на Економском факултету у Београду, упозорио да са приватизацијом не треба журити и да не треба олако посезати за гашењем фабрика.

„Петрохемија”, каже сада позитивно послује захваљујући ниској цени нафте, али она поскупљује, што ће опет створити проблеме у пословању.

– Производи „Петрохемије” извозе се у Европу, која није заинтересована да купи фабрику прљаве технологије, посебно јер је застарела, а нема могућности да се замени новијом – рекао је Савић.

„Петрохемија” је годинама правила губитке, али је прошле године изашла из стечаја и пословну годину завршила у плусу. Чак је била и прва на АПР-овој листи компанија са највећим нето добитком у 2017. години. Али, добит од 40,4 милијарде динара не долази из рада у тржишним условима. Прошле године јој је одобрен Унапред припремљен план реорганизације којим јој је отписано 47,7 одсто или 36.937 милиона динара дуга. Преосталих 52,3 одсто обавеза конвертовано је у акције предузећа.

Породиље траже макар минималац

Аутор: Катарина Ђорђевић

Накнаде ће се мењати у складу са економским могућностима земље, поручују надлежни државни званичници задужени за популациону политику

У организацији иницијативе „Маме су закон” данас ће бити одржан протест у центру Ниша како би се скренула пажња јавности на неравноправан положај породиља које су оштећене Законом о финансијској подршци породицама са децом. Представнице ове иницијативе залажу се да свака породиља у Србији прима минималац док је на породиљском одсуству, иако није остварила право на пуну надокнаду.

О овом предлогу маме су разговарале са саветницама министарке задужене за демографију и популациону политику Славице Ђукић Дејановић, која је, подсећања ради, недавно изјавила да би најбоље било да је статус државе такав да свака трудница има минималну загарантовану суму новца, али да „наш финансијски потенцијал није такав да то можемо”.

– Како се буде поправљао материјални статус у буџету, тражићемо да буде повољнији за жену, за мајку, за дете, за породицу – изјавила је министарка Ђукић Дејановић након протеста трудница, породиља и мајки због нових одредби Закона о финансијској подршци породицама са децом.

И министар за рад, запошљавање, борацка и социјална питања Зоран Ђорђевић изјавио је да ће ресорно министарство мењати закон у складу са економским могућностима земље. Он је такође истакао да су предложене измене закона дискриминаторске, јер „није свеједно да ли је мајка радила месец дана, три месеца или десет година” и апеловао на јавност да га не тера да прави фаулове и дискриминацију.

С обзиром на то да негодовање породиља и мама са тек рођеним бебама није било толико гласно док није усвојена измена прописа у јуну, подсетимо се како је било раније, а какве су сада финансијске обавезе државе према њима.

Пре нових измена Закона о финансијској подршци породицама са децом, жена која је била запослена мање од три месеца добијала је 30 одсто накнаде зараде на породиљском одсуству, односно 60 одсто накнаде ако је била запослена између три и шест месеци. Да би добила пуну накнаду зараде, морала је да буде запослена дуже од шест месеци. Сада се износ зараде мајки које су радиле краће од 18 месеци пре него што су отишле на породиљско одсуство, дели са 18. Осим мајки које су биле запослене мање од годину и по, овим законом највише су оштећене

жене са високим платама – јер она која је, примера ради, имала плату 300.000 динара сада добија три просечне зараде, односно 150.000 динара.

У јавности се спекулише да је до знатног умањења зарада ове категорије жена дошло због тога што је новим законом знатно увећан износ родитељског додатка. Подсећања ради, до 1. јула родитељски додаток за прво дете износио је 39.000, а родитељи сада добијају 100.000 динара за долазак бебе на свет. За рођење другог детета родитељи ће добијати 10.000 динара месечно две године, а добијали су 6.410 динара, за треће дете примали су 11.538 динара две године, а сада добијају по 12.000 динара месечно десет година, четврто дете добијало је 15.384 динара две године, док ће убудуће добијати 18.000 динара месечно целу деценију. И родитељски додаток, који је мера наталитетне политике, релативно је нова појава – уведен је тек 2002. године.

Подсећања ради, Законом о финансијској подршци породицама са децом, чија је примена почела 1. јуна 2002. године, као основ за утврђивање накнаде зараде узимала се основна зарада за пуно радно време и стандардни учинак остварен месец дана пре отпочињања породилског одсуства. Док су постојале основице за плаћање доприноса по стручној спреми није било проблема, а укидањем овог критеријума почињу злоупотребе и увећање зараде пред почетак коришћења породилског одсуства. Изменама и допунама овог закона из 2005. године посматрају се основне зараде увећане за минули рад у три месеца пре почетка породилског одсуства и упоређују са просечном растом зарада код послодавца, али и овај начин обрачуна злоупотребљава се фиктивним повећањем зарада.

Изменама и допунама Закона о финансијској подршци породицама са децом из 2009. године основ за обрачун накнаде зараде на породилском боловању је основна зарада увећана за минули рад у 12 месеци пре отпочињања породилског одсуства. Да би се на неки начин заштитиле жене које нису радиле свих 12 месеци, за недостајуће месеце рачунала се половина просечне зараде у Србији, што се показало као лоше решење. Наиме, да би оствариле сто одсто накнаде, за шта је било потребно да буду у радном односу дуже од шест месеци, жене су у сарадњи са послодавцима почеле фиктивно да се запошљавају и најчешће неосновано уговарају основну зараду која се кретала и до максимума од пет просечних зарада у Србији. Притом велики број жена уопште није радио, већ је одлазио на трудничко боловање и период од шест месеци попуњавао износом боловања уговорене основне зараде, док се за преостали период рачунала половина просечне зараде у Србији. По престанку породилског одсуства овим женама је по правилу престајао радни однос. Поред тога, један број послодаваца женама је по сазнању за трудноћу вишеструко увећавао основну зараду, док су зараде осталих запослених остале непромењене.

Новим законом као основ за утврђивање накнаде зараде узимају се плаћене основице за обавезно социјално осигурање које су евидентирани на дан подношења захтева, у 18 месеци пре породилског одсуства, односно трудничког боловања, што значи у периоду када је жена радила и њен послодавац јој за време проведено на раду исплаћивао зараду. Другим речима, свака жена добити ће накнаду сразмерно времену проведеном на раду и уплаћеним доприносима.

Протест Иницијативе „Маме су закон“

Пише: З. Миладиновић

Промениће се само законске одредбе које се тичу мајки са високим примањима?

Више десетина мајки, будућих мајки и грађана окупили се вечерас на протесту на Тргу краља Милана у Нишу како би подржали захтев иницијативе #МамеСуЗакон за измену Закона о финансијској подршци породици са децом.

Иницијатива тражи хитну измену десетак законских одредби којима су оштећене мајке које раде краће од годину и по дана у континуитету, имају децу са инвалидитетом, имају децу млађу од десет година која су рођена као треће и четврто дете пре ступања Закона на снагу, предузетнице. Новим законом дискриминисане су и мајке које месечно зарађују више од три просечне плате. Због тога што је закон изменио начин обрачуна накнаде, неке од дискриминисаних мајки месечно ће примати и само хиљаду динара.

– Постоје индиције да ће се закон мењати, али нисмо чули да ће се мењати по свим тачкама које се тичу највећег броја жена, већ да ће се мењати по тачкама које се тичу жена које имају висока примања. Иницијатива и даље инсистира на састанку са министром за рад и министром финансија, јер они треба да обезбеде новац за исплату надокнада мамама, али и састанак са премијерком Аном Брнабић, јер она то све треба да одобри, казала је Татјана Мацура, представница иницијативе #МамеСуЗакон и народна посланица.

Она је подсетила да иницијатива захтева измену одредби које се тичу жена које су сада невидљиве за систем, а то су пре свега жене које имају мање од 18 месеци радног стажа у континуитету.

– Оне су оштећене применом формуле којом се израчунава надокнада по основу породилског одсуства, зато што су волонтирале и немају довољан број месеци радног стажа, или су радиле „на црно“, или су радиле на „сивом“ тржишту па су добијале умањене зараде преко текућих рачуна- рекла је Мацура.

Мацура је казала да би се хитном изменом спорних одредби утасио „пожар у кући“, али да би након тога требало донети и дугорочне мере које би омогућиле да у будућности ни једна жена не остане без месечне надокнаде у висини републичког „минималца“. Предлог иницијативе је да се одреди фиксни део накнаде за све жене без обзира да ли су биле видљиве за систем пре породилског одсуства и варијабилни део, који би зависио од броја месеци радног стажа пре породилског одсуства.

Представница Удружења Ромкиња „Освит“ Ана Саћиповић је додала да Закона о финансијској подршци породици са децом „не препознаје које су најугроженије категорије нашег друштва, а то су Ромкиње, жена са села, жене са инвалидитетом и незапослене жене“.

Једна од будућих мајки, Милена Вацић, истакла је да ће је закон директно погодити зато што је остала у другом стању након што је два месеца била запослена. Она је рекла да чека треће дете и да је морала да оде на боловање како би одржавала трудноћу, а да ће због новог закона када се породи примати само 2.000 динара месечно.

Окупљене мајке носиле су транспаренте на којима је писало „Нико не брине о нама осим мама“, „Спречавате наталитет! Какав је ово менталитет!“ и „У нашем Нишу пропаст се спрема за децу пара држава нема“.

На протесту није било политичких обележја, што је био захтев иницијативе #МамеСуЗакон као организатора.

Социјалне карте по данском моделу: Помоћ да стиже сиромашнима

НОВИ САД: По свему судећи, увођење социјалних карата у Србији, које би требало да омогуће праведну расподелу новац намењеног најсиромашнијима и спрече сваки вид злоупотребе социјалих давања, све је ближе.

Иако се још не може рећи када ће систем социјалних карата заживети, министар за рад Зорана Ђорђевића казао је да ће то донети корист грађанима наше земље и да ће имају корист за будућност.

Социјалне карте биће израђене по узору на Данску, чији се модел показао као најбољи у свету, рекао је Ђорђевић, указујући и на то да је предлог да измена и допуна Закона о социјалној заштити буде урађена на основу примера САД, који подразумева увођење постепеног укидања социјалне помоћи приликом запошљавања, а не оједном, што би стимулисало грађане да раде. Дакле, после после више година најављивања, требало би очекивати да ће у Србији ускоро заживети социјалне карте, на основу којих ће до најсиромашнијих грађана стизати помоћ државе. Колико би најсиромашнијих на тај начин брже и лакше стизало до помоћи не може се прецизно рећи, а процењује се да их је најмање 500.000.

Највећа предност израде социјалних карата је то што ће убудуће грађани добијати социјалну помоћ по аутоматизму јер је циљ државе да буде друштвено одговорна, да препозна оне којима је помоћ потребна и да они и добију социјалну помоћ, без потребе за администрацијом и чекањем у редовима. На тај начин би се, уз праведнију расподелу новца намењеног за најсиромашније грађане, избегла могућност да се у реду за социјалну помоћ нађу и они којима ни по чему не припада, што се неретко дешавало.

Јефтинија струја...

Иако социјалне карте још нису уведене, већ неколико година најсиромашнијим грађанима Србије омогућена је потрошња дела енергената без плаћања.

Наиме, на снази је Уредба о енергетски заштићеном купцу, на основу које најсиромашнији грађани имају право да без плаћања целе године потроше одговарајући број киловата елеткричне енергије, а ту погодност годишње користи око 75.000 домаћинстава.

При потрошњи природног гаса повластица се одобрава током грејне сезоне.

Треба рећи и да је увођење социјалних карата обиман и скуп посао, који изискује и много времена. Један од важнијих корака који обезбеђује да помоћ државе стигне на праву адресу је обједињавање података о грађанима у централни регистар да би се имао увид у њихову имовину и приходе, што је и полазна тачка да се утврди коме је социјална помоћ заиста потребна, а томе ће свакако допринети и започета дигитализација.

Уз социјална карту грађани ће, уз одговарајући ниво права, имати и одговарајуће обавезе јер она и служи да се права остварују на основу података који су у њој. У неким змљама социјалне карте постоје, у неким не, а скандинавске земље, рецимо, имају регистре становништва и регистре свих прихода, те се укрштањем тих база података добија слика о социјалној структури становништва.

Д. Млађеновић

Данас: До краја године из Железница одлази још 1.100 радника

Аутор текста: Бета

До краја године из Железница Србије би, због рационализације, требало да оде 1.100 запослених, изјавио је председник Синдиката железничара Србије Драган Ранђеловић.

Он је за "Данас" рекао да је у последње две године из Железница Србије отишло између шест и седам хиљада запослених.

"Сматрамо да је то потпуно погрешно, да Влада Србије непотребно жури са рационализацијом броја запослених. Апсолутно нема потребе да ове године толики број напусти предузеће", рекао је Ранђеловић и додао да је због тога што Железница Србије није дигитализована за неке послове потребан већи број људи, те да велики одлив никако не може да се одрази позитивно.

Он је додао и да је јасно да се рационализација броја запослених спроводи у склопу припрема за евентуалну приватизацију одређених делова Железница. Ранђеловић је додао да су отпремнине за оне са најнижим платама 240 евра по години стажа